

SYÝASAT 04 · KRB-POL-04

Zähmet howpsuzlygy, saglygy we daşky gurşaw syýasaty

RESMINAMANYŇ ADY Zähmet howpsuzlygy, saglygy we daşky gurşaw syýasaty	RESMINAMA BELGISI KRB-POL-04	NEŞIR SENESI 03.03.2025
GAÝTADAN SERETME BELGISI / SENESI 1 / 11.08.2026	TAÝÝARLAN Hukuk we laýyklyk bölümi	TASSYKLAN Dolandyryş geňeşi

4.1 Maksat

Bu Syýasatyň maksady Karub Enerji-niň önümçilik, ylmy-barlag, ammar, gurnama we meýdan işlerinde işgärleriň saglygyny we howpsuzlygyny goramak, önümçilikdäki betbagtçylykly hadysalaryň we hünär keselleriniň önüni almak, daşky gurşawa täsiri iň pes derejä düşürmek we tebigy baýlyklaryň netijeli ulanylmagyny üpjün etmek üçin ulanyljak esasy ýörelgeleri we jogapkärçilikleri kesgitlemekdir.

Kompaniýa «nol önümçilik hadysasy» we «nol agyr ekologik hadysa» maksadyny kabul edýär hem-de zähmet howpsuzlygy, saglygy we daşky gurşaw netijeliligini önümçilik we öndürijilik maksatlarynyň önündäki ileri tutulýan ugur hökmünde kesgitleýär.

4.2 Ulanylyş çägi

Bu Syýasat Kompaniýanyň ähli iş ýerlerini, önümçilik desgalaryny, laboratoriya we ylmy-barlag meýdançalaryny, ammar we logistika amallaryny, gurluşyk meýdançasyny we meýdan gurnama işlerini, edaralaryny hem-de bu ýerlerdäki ähli işgärleri, kömekçi potratçy işgärlerini, tejribe geçýänleri we myhmanlary öz içine alýar.

4.3 Hukuk esasy we dolandyryş ulgamy

- 6331-nji belgili Zähmet howpsuzlygy we saglygy hakynda kanun we onuň ikinji derejeli kadalaşdyryjy namalary
- 4857-nji belgili Zähmet kanunynyň degişli düzgünleri
- 2872-nji belgili Daşky gurşaw hakynda kanun we onuň ikinji derejeli kadalaşdyryjy namalary
- Galyndylary dolandyrmak düzgünnamasy, Nol galyndy düzgünnamasy we Elektrik we elektron enjamlaryň galyndylaryna gözegçilik düzgünnamasy
- Daşky gurşawa täsiri bahalandyrmak (ÇED) düzgünnamasy we Daşky gurşaw rugsatnamasy we ygtyýarnamasy düzgünnamasy
- Himiki maddalar bilen işlemekde saglyk we howpsuzlyk çäreleri hakynda düzgünnama we KKDİK düzgünnamasy (Türkiýe REACH)
- Binalary ýangyndan goramak hakynda düzgünnama
- ISO 45001 Zähmet howpsuzlygy we saglygy dolandyryş ulgamy we ISO 14001 Daşky gurşawy dolandyryş ulgamy standartlary

Kompaniýa zähmet howpsuzlygy we daşky gurşaw dolandyryşyny ISO 45001 we ISO 14001 standartlaryna laýyk, töwekgelçilige esaslanýan we üznüksiz howulandyrmaga daýanýan bitewi dolandyryş ulgamynyň çäginde alyp barýar.

4.4 Zähmet howpsuzlygy we saglygy boýunça borçnamalar

- ◆ Ähli iş ýerlerinde töwekgelçilik bahalandyrmasy geçirilýär, yzygiderli täzelenýär we howplary çeşmesinde ýok etmäge ileri tutulýar (howpy aradan aýyrmak, çalyşmak, inženerçilik gözegçiligi, dolandyryş çäreleri we şahsy gorag serişdeleri iýerarhiýasy).
- ◆ İş ýeri lukmany we zähmet howpsuzlygy hünärmeni bellenýär; Zähmet howpsuzlygy we saglygy geňeşi kanunçylykda göz önünde tutulan ýagdaýlarda döredilýär we yzygiderli ýygnaýar.
- ◆ Işgärlere işe başlanda we döwürleýin zähmet howpsuzlygy okuwy berilýär; işe girişde we döwürleýin saglyk barlaglary geçirilýär.
- ◆ Şahsy gorag serişdeleri mugt üpjün edilýär we olaryň ulanylyşyna gözegçilik edilýär.
- ◆ Elektrik urmagy, beýiklikde işlemek, götermek-daşamak, himiki täsir, litiý-ion batareýalaryndan döreýän termiki gaçşyş we ýangyn, lazer we kesiji enjamlar hem-de elektrik togy astyndaky ulgamlarda işlemek ýaly möhüm töwekgelçilikler üçin ýörite iş rugsady (permit-to-work) we gulplama-bellikleme (LOTO) amallary alnyp barylýar.
- ◆ İş enjamlarynyň döwürleýin barlagy we tehniki hyzmaty ygtyýarly adamlar tarapyndan geçirilýär we hasaba alnýar.
- ◆ Adatdan daşary ýagdaý meýilnamalary taýýarlanýar; ýangyn, ýer titreme, himiki syzma we ewakuasiýa türgenleşikleri yzygiderli geçirilýär; ilkinji kömek, gözleg-halas ediş we ýangyna garşy göreş toparlary döredilýär.
- ◆ Ähli önümçilik hadysalary, hünär keselleri we howply ýagdaýlar (ramak kala) hasabat berilýär, düýp sebäp seljermesi geçirilýär we düzediş-öňüni alyş çäreleri ulanylýar.
- ◆ Işgärler agyr we ýakyn howp ýagdaýynda işlemekden saklanmak hukugyny ulanyp bilerler; bu hukugyň ulanylmagy sebäpli hiç bir işgär ýaramaz çärä sezewar edilip bilinmez.
- ◆ Kömekçi potratçylar we üpjün edijiler Kompaniýanyň zähmet howpsuzlygy düzgünlerine eýermäge borçludyr; meýdana girişde zähmet howpsuzlygy boýunça uýgunlaşdyrma hökmanydyr.

4.5 Işgärleriň saglygy we abadançylygy

- ◆ Ergonomik töwekgelçiliklere garşy iş ýeri düzgünleşdirmeleri geçirilýär.
- ◆ Ses, titreme, ýşyklandyryş, ýylylyk rahatlygy we içki gurşawyň howa hili ölçegleri döwürleýin geçirilýär.
- ◆ Endik dörediji maddalary iş ýerine getirmek we ulanmak gadagandyr; iş ýerinde alkohol içip işlemäge rugsat berilmeýär.
- ◆ Psihososial töwekgelçilik faktorlary (aşa iş ýüki, mobbing, çalşyk tertibi) bahalandyrylýar we olary azaltmaga gönükdirilen çäreler görülýär.
- ◆ Işgärleriň ruhy abadançylygyny goldaýan maglumat beriş we geňeş beriş mümkinçilikleri hödürlenýär.

4.6 Daşky gurşawy dolandyrmak boýunça borçnamalar

- ◆ Ähli işlerde daşky gurşaw kanunçylygyna we zerur rugsatnama, ygtyýarnama we ÇED borçnamalaryna doly laýyklyk üpjün edilýär.
- ◆ Daşky gurşawa täsirler önüm we amal taslama tapgyryndan başlap ýaşaaýyş sikli çemeleşmesi bilen bahalandyrylýar.
- ◆ Energiýa netijeliligi ýokarlandyrylýar; önümçilik desgalarynyň elektrik zerurlygynyň mümkin bolan iň ýokary derejede täzelenýän çeşmelerden üpjün edilmegi maksat edinilýär.

- ◆ Suw sarp edilişine gözegçilik edilýär we azaldylýar; tehnologik suwy gaýtadan dikeltmek we gaýtadan ulanmak mümkinçilikleri bahalandyrylýar. Fotowoltaik öýjük we panel önümçiliginde ulanylýan ýuwuş we himiki tehnologik suwlar zyňyndy standartlaryna laýyklykda arassalanýar.
- ◆ Galyndylary dolandyrmakda önüni almak, azaltmak, gaýtadan ulanmak, gaýtadan işlemek we dikeltmek iýerarhiýasy ulanylýar; ýok etmek iň soňky saýlawdyr.
- ◆ Howply galyndylar (himiki galyndylar, hapalanan gaplar, işlenen ýaglar, ýaramsyz öýjük we panel bölekleri, galyndy batareýalar) kanunçylyga laýyklykda aýratynlaşdyrylýar, wagtlaýyn saklanýar we diňe ygtyýarnamaly kärhanalara tabşyrylýar.
- ◆ Elektrik we elektron enjamlaryň galyndylaryny hem-de galyndy batareýalary we akkumulýatorlary ýygnamak we dikeltmek boýunça borçnamalar ýerine ýetirilýär; önümleriň ulanyş möhleti gutaranda dikeldilmegini ýenilleşdirýän taslama saýlawlary goldanýar.
- ◆ Nol galyndy dolandyryş ulgamy döredilýär we Nol galyndy şahadatnamasy alnyp saklanýar.
- ◆ Himiki maddalaryň satyn alynmagy, daşalmagy, saklanmagy we ulanylmagy howpsuzlyk maglumat sahypalary (SDS) esasynda we KKDİK borçnamalary göz önünde tutulyp dolandyrylýar.
- ◆ Howa zyňyndylary, ses we hapa suw zyňyndylary yzygiderli ölçelýär we kanuny çäk bahalaryndan aşakda saklanýar.
- ◆ Hapalanmagyň önüni almak esasydyr; syzmalara we dökümelere garşy ikinji derejeli gorag we gyssagly çäre toplumy saklanýar.
- ◆ Parnik gazlarynyň zyňyndylary hasaplanýar, gözegçilikde saklanýar we azaltmak maksatlary kesgitleýär; jikme-jiklikler Durnukly ösüş syýasatynda düzgünleşdirilýär.

4.7

Okuw, gatnaşyk we aragatnaşyk

Ähli işgärlere işe girişde we döwürleýin zähmet howpsuzlygy we daşky gurşaw okuwy berilýär. İşgärleriň we işgär wekilleriniň pikirini almak, teklip bermek we karar amallaryna gatnaşmak mümkinçiligi üpjün edilýär. Zähmet howpsuzlygy we daşky gurşaw netijeliligi baradaky maglumatlar içki aragatnaşyk ýollary arkaly yzygiderli paýlaşylýar; degişli taraplardan gelýän ekologik şikaýatlar we islegler hasaba alnyp jogap berilýär.

4.8

Jogapkärçilikler

- ◆ **Ýokary ýolbaşçylyk:** Syýasatyň ýerine ýetirilmegi üçin zerur serişdäni üpjün edýär, maksatlary kesgitleýär we netijeliligi gaýtadan seredýär.
- ◆ **Zähmet howpsuzlygy we daşky gurşaw bölümi:** Töwekgelçilik bahalandyrmalaryny, ölçegleri, okuwlary, rugsatnama we ygtyýarnama amallaryny hem-de kanuny laýyklygyň gözegçiligini alyp barýar.
- ◆ **Bölüm ýolbaşçylary:** Öz ugurlaryndaky howplaryň we ekologik täsirleriň gözegçilikde saklanmagyna jogapkärdir.
- ◆ **Işgärler:** Düzgünlere eýermäge, şahsy gorag serişdelerini ulanmaga, howply ýagdaýlar we ramak kala hadysalary barada habar bermäge borçludyr.
- ◆ **Kömekçi potratçylar we myhmanlar:** Kompaniýanyň zähmet howpsuzlygy we daşky gurşaw düzgünlerine eýermäge borçludyr.

4.9

Barlag, netijelilige gözegçilik we güýje girme

Içki barlaglar we ýolbaşçylygyň gaýtadan seretmesi yzygiderli geçirilýär. Netijelilik hadysalaryň ýygylgy we agyrllygy görkezijileri, ramak kala habarlarynyň sany, iş güni ýitirilen hadysalaryň sany, okuw sagatlary, galyndy dikeldiş derejesi, önüm birligi başyna energiýa we suw sarp edilişi hem-de kanuny laýyk gelmezlikleriň sany ýaly görkezijiler bilen gözegçilikde saklanýar. Syýasat ýylda azyndan bir gezek gaýtadan seredilýär, zerur bolanda täzelenýär we Dolandyryş geňeşiniň tassyklamagy bilen güýje girýär.

TAÝÝARLAN

Hukuk we laýyklyk bölümi

Ady – Familiýasy / Goly / Senesi

TASSYKLAN

Dolandyryş geňeşi

Ady – Familiýasy / Goly / Senesi